

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Imielnie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje 21 sołectw, w których zamieszkuje 4 467 mieszkańców. Wójtem Gminy jest Pan Zbigniew Huk.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie został powołany Uchwałą Nr X/39/90 Gminnej Rady Narodowej w Imielnie z dnia 7 marca 1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej”. Zarządzeniem

Nr II/90 Wójta Gminy Imielno z dnia 1 lipca 1990 r. utworzono Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie.

Ośrodek posiada własny REGON 290664821 i NIP 656-20-42-389.

Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie jest Pani Urszula Będkowska.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut przyjęty Uchwałą Nr VIII.48.2015 Rady Gminy w Imielnie z dnia 11 września 2015 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie. Zmiany do Statutu wprowadzono Uchwałą Nr XIV.88.2016 Rady Gminy w Imielnie z dnia 18 marca 2016 r. – w § 5 ust. 2 oraz w § 13 dodano ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. 2016 r. poz. 195) oraz zadania z tej ustawy. Statut na dzień uchwalenia posiadał aktualne publikatory ustaw, w oparciu o które pracuje Ośrodek Pomocy Społecznej. W przypadku wprowadzania zmian do Statutu należy uaktualnić publikatory ustaw w § 2 i 5.

Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr GOPS.021.12.2015 p.o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie z dnia 29 września 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie. Zmiany do Regulaminu wprowadzono Zarządzeniem Nr GOPS.021.04.2016 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie z dnia 23 marca 2016 r. – w § 6 dodano stanowisko ds. świadczeń wychowawczych, w § 19a zadania tego stanowiska i w § 23 dopisano prowadzenie postępowań w tych sprawach oraz wydawanie decyzji administracyjnych.

Uchwałą Nr XXIV/155/13 Rady Gminy w Imielnie z dnia 5 września 2013 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od odpłat, jak również tryb ich pobierania.

Uchwałą Nr XXIX.174.2014 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

R
R

R

Uchwałą Nr XXIX.175.2014 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

Uchwałą Nr XXIX.176.2014 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

Uchwałą Nr XII.80.2016 Rady Gminy w Imielnie z dnia 29 stycznia 2016 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 dla Gminy Imielno.

Uchwałą Nr XVI.96.2016 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 czerwca 2016 roku w sprawie ustalenia zasad sprawienia pogrzebu na koszt gminy.

Zarządzenie Nr 32.2015 Wójta Gminy w Imielnie z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie upoważnienia dla p.o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej m.in. do:

1. wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;
2. wydawania decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom i innym niż ubezpieczeni, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

Zarządzenie Nr 76.2015 Wójta Gminy Imielno z dnia 10.11.2015 r. w sprawie upoważnienia p.o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie do:

- ustanawiania rodziny wspierającej, zawierania i rozwiązywania umów z rodzinami wspierającymi
- prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

Zarządzenie Nr 7.2016 Wójta Gminy w Imielnie z dnia 1 marca 2016 r. w sprawie upoważnienia dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej m.in. do:

- wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;
- załatwiania spraw i wydawania decyzji administracyjnych dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustanawiania rodziny wspierającej, zawierania i rozwiązywania umów z rodzinami wspierającymi oraz do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon - koordynator kontroli - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do

kontroli nr 1173/2016 z dnia 19 grudnia 2016 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Bogusławę Niziołek.

2. Barbara Nowak - Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1172/2016 z dnia 19 grudnia 2016 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Bogusławę Niziołek.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie* pod poz. 7.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 20 – 21 grudnia 2016 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2016 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.) oraz monitoring zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 575 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie mieści się w budynku będącym własnością Urzędu Gminy w Imielnie przy ulicy Cmentarnej 6, tel. 41 385 12 99. W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka zajmuje cztery pomieszczenia. Pokoje wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. Warunki lokalowe są trudne (w jednym pokoju pracuje 3 pracowników socjalnych i pracownik ds. świadczenia wychowawczego, a także jeden pokój zajmuje Kierownik z pracownikiem ds. świadczeń rodzinnych) i nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest niepełnosprawność, bezrobocie. Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

W dniach kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Imielnie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych na umowę o pracę było 4 pracowników, w tym: kierownik i 3 pracowników socjalnych oraz na umowę zlecenie: logopeda, rehabilitant i pedagog świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Zał. Nr 1 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

W trakcie kontroli Kierownik GOPS przedstawiła *Postanowienie o żądaniu wydania rzeczy* Prokuratury Rejonowej w Jędrzejowie z dnia 4 marca 2015 r. wraz ze spisem rzeczy (Zał. Nr 2 – Postanowienie), zgodnie z którym teczki osobowe Kierownika i pracowników socjalnych zostały przekazane do Prokuratury. W związku z tym inspektorzy sprawdzili teczki osobowe pracowników świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz przyjęli informacje przygotowane przez Kierownika GOPS i zawarte w Zał. Nr 1 do niniejszego protokołu. Z powyższych dokumentów wynika, że Kierownik posiada odpowiedni staż pracy i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni oraz osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach. Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = $4\ 467/3 = 1\ 489$ osób

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r. 930 ze zm.) oraz monitoring zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 575 ze zm.)

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika OPS (Zał. Nr 3 pkt 22 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w 2016 r. do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 30 osób, w tym 22 to osoby samotne. Za 25 osób Ośrodek odprowadza składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

OK

34

Kontroli poddano losowo wybranych 10 teczek z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne:

GOPS.5100.000041.2015; GOPS.5100.000024.2015; GOPS.5100.000036.2015;
GOPS.5100.000011.2016 i zmiana wysokości świadczenia GOPS.5100.000017.2016;
GOPS.5100.000040.2015; GOPS.5100.000012.2014 i zmiana wysokości świadczenia
GOPS.5100.000034.2015; GOPS.5100.000009.2016; GOPS.5100.000001.2016;
GOPS.5100.000025.2015; GOPS.5100.000023.2015.

Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Świadczenia stałe przyznawano na podstawie prawidłowo przywołanych artykułów ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne posiadały właściwe publikatory. W podstawie prawnej decyzji przytoczono także upoważnienie Wójta Gminy dla p.o. Kierownika, a później Kierownika Ośrodka, do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości przyznanego świadczenia, okresie na jaki zostało ono przyznane oraz sposobie i terminie wypłaty świadczenia.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i w uzasadnieniu.

W pouczeniu informowano uprawnionych klientów o objęciu składką zdrowotną. W części sprawdzonych decyzji przywoływano ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a w części przywoływano nieaktualną ustawę z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Zdaniem kontrolujących informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym powinna być przesłana stronie oddzielnym pismem.

Decyzje o przyznaniu pomocy odbierane były osobiście przez osoby zainteresowane.

W decyzjach informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznaných świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji sporządzonej przez Kierownika OPS wynika, że do dnia kontroli Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał pomoc okresową dla **33 osób**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

GOPS.5101.000025.2016; GOPS.5101.000018.2016; GOPS.5101.000010.2016;
GOPS.5101.000006.2016; GOPS.5101.000030.2016; GOPS.5101.000041.2016;
GOPS.5101.000048.2016; GOPS.5101.000036.2016; GOPS.5101.000035.2016;
GOPS.5101.000023.2016.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, ustawy kodeks postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i w uzasadnieniu.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości udzielonej pomocy, powódzie jej przyznania, okresie na jaki pomoc została udzielona oraz o sposobie i terminie wypłaty świadczenia.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc, złożony przez klienta lub przyjęty do protokołu, pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację. W aktach znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowego urzędu pracy, zaświadczenia lub oświadczenia o wysokości świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, zaświadczenia z Urzędu Gminy o wielkości gospodarstwa rolnego lub jego braku.

W przedmiotowych decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag. Wysokość świadczeń wypłacana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa. W dwóch przypadkach zasiłek okresowy wypłacony był w pełnej wysokości.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z informacji przekazanych przez Kierownika OPS wynika, że pomoc w formie posiłków otrzymało **ogółem 328 osób z 201 rodzin**. W 2016 roku do dnia kontroli Ośrodek objął pomocą w formie zasiłku pieniężnego na zakup posiłku lub żywności **343 osoby z 86 rodzin oraz 24 osoby otrzymały świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych**.

[Handwritten mark]

[Handwritten mark]

Dożywianie prowadzone jest aktualnie w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie gminy Imielno:

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Zespół Szkół w Mierzwinie	89	3,00 zł	gorący posiłek
2.	Zespół Szkół w Motkowicach	88	3,00 zł	gorący posiłek
3.	Samorządowa Szkoła Podstawowa w Imielnie	89	3,00 zł	gorący posiłek

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał posiłki za 76 uczniów na wniosek dyrektora szkoły oraz za 26 uczniów uczęszczających do szkół poza teren Gminy.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy Imielno dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Wysokość zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności ustalano na podstawie indywidualnej sytuacji każdej rodziny. Brano pod uwagę sytuację materialną, zdrowotną oraz liczbę osób w rodzinie.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

GOPS.5113.000381.2016; GOPS.5113.000275.2016; GOPS.5113.000260.2016;
GOPS.5113.000258.2016; GOPS.5113.000248.2016; GOPS.5113.000489.2016;
GOPS.5113.000541.2016; GOPS.5113.000506.2016; GOPS.5113.000283.2016;
GOPS.5113.000534.2016; GOPS.5113.000269.2016; GOPS.5113.000516.2016;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

GOPS.5113.000379.2016; GOPS.5113.000337.2016; GOPS.5113.000380.2016;
GOPS.5113.000244.2016; GOPS.5113.000780.2015; GOPS.5113.000422.2016;
GOPS.5113.000488.2016; GOPS.5113.000398.2016; GOPS.5113.000314.2016;
GOPS.5113.000324.2016; GOPS.5113.000474.2016.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnym publikatorem. Przywoływano także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji przyznających zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności, w których dochód przekraczał kryterium ustawowe, dodawano Uchwałę Nr XXIX.174.2014 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy

w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 oraz Uchwałę Nr XXIX.175.2014 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

W podstawie prawnej wszystkich decyzji informowano, że pomoc przyznana jest w związku z Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 (M.P. z 2015 r. poz.821).

W postanowieniu decyzji przyznających posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc i ile dni w tygodniu, typ posiłku, kto jest organizatorem dożywiania oraz informację o koszcie 1 posiłku.

W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe podawano za jaki miesiąc przyznano świadczenie, wysokość świadczenia, termin i sposób jego realizacji.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i w uzasadnieniu.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są od stycznia do czerwca i od września do grudnia 2016 r.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Imielnie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia, żywności, opału, energii elektrycznej. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególności uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi. Wydatki były potwierdzane odpowiednimi fakturami.

Kontrolowana jednostka w roku 2016 do dnia kontroli udzieliła **9 osobom zasiłków celowych oraz 39 osobom zasiłków specjalnych celowych.**

Podczas kontroli sprawdzono wszystkie zasiłki celowe i losowo wybrane akta zasiłków specjalnych celowych:

zasiłki celowe:

GOPS.5102.000023.2016;	GOPS.5102.000067.2016;	GOPS.5102.000039.2016;
GOPS.5102.000056.2016;	GOPS.5102.000007.2016;	GOPS.5102.000057.2016;
GOPS.5102.000012.2016;	GOPS.5102.000038.2016;	GOPS.5102.000008.2016;
GOPS.5102.000029.2016; GOPS.5102.000017.2016; GOPS.5102.000069.2016;		

zasiłki celowe specjalne:

GOPS.5102.000040.2016;	GOPS.5102.000046.2016;	GOPS.5102.000034.2016;
GOPS.5102.000027.2016;	GOPS.5102.000014.2016;	GOPS.5102.000041.2016;

GOPS.5102.000064.2016; ... GOPS.5102.000031.2016; ... GOPS.5102.000033.2016; GOPS.5102.000042.2016.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W części skontrolowanych akt w sentencji decyzji przyznających specjalne zasiłki celowe brak celu ich przyznania. Informacja ta znajduje się w uzasadnieniu decyzji.

Pomoc przyznawana była w oparciu o prawidłowe, aktualnie obowiązujące przepisy prawa. W decyzjach, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem w podstawie prawnej przywoływano art. 108 k.p.a., w sentencji informowano klienta o fakcie nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności oraz w uzasadnieniu podawano powód nadania rygoru.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie realizuje pomoc w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Rada Gminy Uchwałą Nr XXIV/155/13 z dnia 5 września 2013 r. określiła warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od odpłat, jak również tryb ich pobierania.

W roku 2016 usługi opiekuńcze świadczone były u 5 osób przez 5 opiekunek zatrudnionych na umowę zlecenie przez Ośrodek Pomocy Społecznej. W dniach kontroli usługi wykonywane były u 3 osób przez 3 opiekunki.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (rehabilitacyjne) świadczone były u 1 osoby. Usługę wykonywała osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje.

Sprawdzono następujące akta spraw:

GOPS.5122.000005.2016 oraz uchylenie decyzji w wyniku rezygnacji osoby zainteresowanej GOPS.5122.000009.2016; GOPS.5122.000002.2016; GOPS.5122.000008.2016; GOPS.5122.000006.2016 oraz uchylenie decyzji w wyniku rezygnacji osoby zainteresowanej GOPS.5122.000011.2016; GOPS.5122.000007.2016; GOPS.5122.000001.2016 oraz decyzja zmieniająca koszt 1 godziny usług specjalistycznych GOPS.5122.000010.2016.

Usługi przyznawane są na podstawie: wniosku złożonego przez osoby zainteresowane, wywiadu środowiskowego wraz z niezbędną dokumentacją, zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego że osoba ubiegająca się o przyznanie usług opiekuńczych wymaga pomocy innych osób. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponoszą odpłatność w zależności od posiadanego dochodu.

W sentencji decyzji administracyjnej wydawanej przez Kierownika OPS w Imielnie, określone są dni, w których świadczone będą usługi, ilość godzin, w jakim okresie, miesięczny koszt usługi oraz ustalona odpłatność dla danej osoby.

W uzasadnieniu podawano kto jest realizatorem usług, gdzie i w jakim terminie należy wносить odpłatność za usługę oraz że zakres usług jest zgodny z umową zlecenia zawartą z opiekunką. Informacje te, zdaniem kontrolujących, powinny być umieszczone w sentencji decyzji.

W aktach klientów znajdują się m.in wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie i decyzje administracyjne. W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, uchwałę Rady Gminy dot. usług opiekuńczych i upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

Do trybu i zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował również zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Usługami objęto 2 dzieci. Usługi specjalistyczne realizują osoby z przygotowaniem logopedycznym i pedagogicznym oraz rehabilitant, zatrudnieni na umowę zlecenie. Koszt 1 godziny usług wynosi 70 zł.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

GOPS.112000.000001.2016; GOPS.112000.000002.2016.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, ustawy kodeks postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych i upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach.

W postanowieniu decyzji administracyjnej określono w jakim okresie świadczone będą usługi, ilość godzin w miesiącu oraz zakres usług.

W uzasadnieniu jednej decyzji podano, że usługi świadczone są bezpłatnie ze względu na fakt, że dana osoba objęta jest więcej niż jednym rodzajem usług. Informacja ta powinna być umieszczona w postanowieniu decyzji.

W przypadku gdy realizacja usług następowała przed terminem uprawomocnienia się decyzji nadawano jej rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej decyzji art. 108 k.p.a. i informując o tym fakcie osoby zainteresowane w postanowieniu i uzasadnieniu, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art.108 § 1 k.p.a.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej nie kierował i nie ponosił odpłatności za pobyt swoich mieszkańców w domu pomocy społecznej.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako

działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna dokumentowana jest w wywiadach środowiskowych. Praca socjalna realizowana jest m.in. poprzez: podejmowanie interwencji w związku z konfliktami rodzinnymi; pomoc w załatwianiu bieżących spraw urzędowych (np. pisanie wniosków, odwołań, uzupełnianie dokumentów); kierowanie do organizacji zajmujących się dystrybucją żywności; motywowanie do poszukiwania pracy poprzez np. wspólne przeglądanie ogłoszeń w internecie czy prasie; motywowanie do podjęcia leczenia, w tym odwykowego; motywowanie do korzystania z porad terapeutów w Rodzinnym Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. uzależnień i przemocy; organizowanie prac społecznie użytecznych w porozumieniu z PUP; zamawianie wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania klienta; pomoc w realizacji recept.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. W ramach prowadzonej pracy socjalnej w kontrolowanym okresie zawarto 20 kontraktów socjalnych, które dotyczyły m.in. podjęcia leczenia, utrzymywania porządku w mieszkaniu, kompletowania dokumentów w celu ubiegania się o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wizyt z dziećmi u specjalistów.

Sposób wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej posiada upoważnienie Wójta Gminy do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny. Ośrodek posiada opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny, który został przyjęty Uchwałą Nr XII.80.2016 Rady Gminy w Imielnie z dnia 29 stycznia 2016 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 dla Gminy Imielno.

W kontrolowanym Ośrodku zatrudniony jest asystent rodziny, który pracuje z 10 rodzinami mającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze. Na zatrudnienie asystenta rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki finansowe w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur lub informacje z tych instytucji o nie pobieraniu świadczeń, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, informacje o wysokości pobieranych zasiłków rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zaświadczenia z UG o posiadaniu bądź nie gospodarstwa rolnego.

Warunki lokalowe są trudne (w jednym pokoju pracuje 3 pracowników socjalnych i pracownik ds. świadczenia wychowawczego, a także jeden pokój zajmuje Kierownik

z pracownikiem ds. świadczeń rodzinnych) i nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Nie wnosi się zastrzeżeń do Statutu i Regulaminu Ośrodka Pomocy Społecznej. W przypadku wprowadzania zmian do Statutu należy uaktualnić publikatory ustaw w § 2 i 5.

Kierownik posiada odpowiedni staż pracy i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Pracownicy socjalni oraz osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, na jednego pracownika przypada 1 489 mieszkańców.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Świadczenia przyznawano na podstawie prawidłowo przywołanych artykułów ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne posiadały właściwe publikatory. W podstawie prawnej decyzji przytaczano także odpowiednie uchwały Rady Gminy, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych i upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i w uzasadnieniu.

W pouczeniu decyzji na zasiłki stałe informowano uprawnionych klientów o objęciu składką zdrowotną. W części sprawdzonych decyzji przywoływano ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a w części przywoływano nieaktualną ustawę z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Zdaniem kontrolujących informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym powinna być przesłana stronie oddzielnym pismem.

Pozytywnym jest fakt, że wszystkie dzieci na terenie Gminy otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu dożywiania.

W części skontrolowanych akt w postanowieniu decyzji przyznających specjalne zasiłki celowe brak celu ich przyznania. Informacja ta znajduje się w uzasadnieniu decyzji.

W uzasadnieniu decyzji przyznających usługi opiekuńcze podawano kto jest realizatorem usług, gdzie i w jakim terminie należy wnieść odpłatność za usługę oraz że zakres usług jest zgodny z umową zlecenia zawartą z opiekunką. Informacje te, zdaniem kontrolujących, powinny być umieszczone w sentencji decyzji.

W uzasadnieniu jednej decyzji na specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi podano, że usługi świadczone są bezpłatnie ze względu na fakt, że dana osoba objęta jest więcej niż jednym rodzajem usług. Informacja ta powinna być umieszczona w postanowieniu decyzji.

Za pozytywne należy uznać zawieranie dużej ilości kontraktów socjalnych.

W kontrolowanym Ośrodku zatrudniony jest asystent rodziny, który pomaga 10 rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze. Ośrodek ma opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61, poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Postanowienie o żądaniu wydania rzeczy Prokuratury Rejonowej w Jędrzejowie znak: Ds. 1576/14 z dnia 4 marca 2015 r.
3. Tabela sporządzona przez kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

SWIĘTOKRZYSKI

URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia

ul. X Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon

2. Barbara Nowak

Kielce, dnia 19 stycznia 2017 r.

Z up. WOJEWÓDZKI SWIĘTOKRZYSKI

Anna Gromska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

Ze strony kontrolowanej:
Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie

mgr Urszula Bedkowska

Data i podpis
25. 01. 2017 r.
GMINNY

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
w IMIELNIE
28-313 Imielno, ul. Cmentarna 6
tel. 41 385-12-99
REGON 290654821